



Br : 01,02,03/11-05-1-714/21

S r vo, 15. 9. 2021.

Izvještaj

s 5. svjetske konferencije predsjednika parlamenata zemalja članica IPU-a,

Be , 6 - 9. 9. 2021.

Predsjedavaju i Predstavni kog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (PSBiH) Denis Zvizdi i zamjenica predsjedavaju eg Predstavni kog doma PSBiH Borjana Krišto u estvovali su na 5. svjetskoj konferenciji predsjednika parlamenata IPU-a, koji se bio održan od 6. do 9. 9. 2021. u Be u.

Glavna tema rasprave na Konferenciji, koju su organizirali Interparlamentarna unija (IPU) i Parlament Austrije, bila je „Parlamentarno vodstvo za efikasniji multilateralizam u funkciji mira i održivog razvoja za ljude i planetu“.

U okviru Konferencije prvi dan održan je i Samit žena predsjedavaju ih parlamenata na kojem se raspravljalo o parlamentarnim rodno osjetljivim akcijama u funkciji ublažavanja posljedica i oporavka od pandemije koronavirusa.

Zamjenica predsjedavaju eg Predstavni kog doma PSBiH Borjana Krišto u estvovala je na 13. samitu žena predsjednica parlamenata, a koji je bio održan u sklopu 5. svjetske konferencije predsjednika parlamenata.

Tokom 13. samita žena predsjednica parlamenata rasprava se odvijala u dvije sesije - o postignu ima i pove anju napretka u rodno osjetljivom planu oporavka kao i o važnosti uloge žena u suo avanju s pandemijom COVID-19.

Govore i tokom rasprave o socijalnoj zaštiti žena, g a Krišto istakla je da je jedan od razloga slabe pokrivenosti žena socijalnom zaštitom nejednakost na tržištu rada kojim su posebno pogo ene žene.

Tako er je navela da je pove anje socijalne zaštite poboljšanjem položaja žena na tržištu rada mogu e unapre enjem zakonskih rješenja, kombiniraju i politiku ekonomskog rasta s politikama zapošljavanja, socijalne sigurnosti i prava na rad, uz zajedni ke napore zakonodavaca, izvršne vlasti, socijalnih partnera i civilnog društva.

Na kraju rasprave g a Krišto je istakla stav kako su žene prava snaga, a ne „demokratski ukras“ te da je nužno da se žene u enjem, ulaganjem u sebe, sticanjem iskustava i znanja,

odgovornoš u i jasnim stavovima izbore za ravnopravne pozicije i na samom radnom mjestu i u društvu.

Prvi dan Konferenciji su prisustvovali predstavnici parlamenata iz 112 država svijeta, a glavna tema rasprave nosi naslov „Parlamentarno vodstvo za efikasniji multilateralizam u funkciji mira i održivog razvoja za ljude i planetu“.

Konferenciju predsjednika parlamenata otvorio je predsjednik Austrijskog nacionalnog vijeća a Wolfgang Sobotka.

Predsjedavajući Zvezdić učestvovao je u raspravi na panelu o temi: „Suzbijanje dezinformacija i govora mržnje na mreži i van nje zahtijeva strožije propise“, a zamjenica predsjedavajućeg Borjana Krišto obratila se prisutnima na panelu o temi: „Postizanje održivog razvoja zahtijeva posvećivanje veće pažnje dobrobiti ljudi i otklanjanju okoline nego ekonomskom rastu“.

U svom obraćanju gosp. Zvezdić rekao je da živimo u vremenu četvrte industrijske revolucije koja je obilježila kraj 20. i početak 21. stoljeća i da smo istovremeno na pragu pete industrijske revolucije koja nosi sa sobom određene izazove, kao što su rast automatske automatizacija, umjetna inteligencija i tzv. internetske stvari. „Zbog toga još više dolazi do značajna pitanje regulacije interneta i prilagođavanje zakonodavstva zemalja promjenama koje dolaze. Danas je internet jedno od pitanja koje, sasvim sigurno, vodi civilizaciju ka daljnjem progresu. Možemo ga koristiti za najispravnije moguće svrhe, kao što je edukacija, društveno povezivanje, širenje ideja humanizma itd. Ali, isto tako, internet se, nažalost, može koristiti i u negativne svrhe, kao što su širenje lažnih vijesti, širenje govora mržnje, širenje teorija zavjere ili bilo koje druge ideje koja može imati negativne posljedice po globalnu zajednicu“, rekao je tokom obraćanja dr. Zvezdić.

Naglasio je da je u vrijeme pandemije koronavirusa to izraženije više nego ikada i da smo svjedoci da je prije nekoliko dana Facebook uklonio milione lažnih vijesti u vezi s koronavirusom. „To je najbolji dokaz da dostupnost informacija ne znači istovremeno i njihovu ispravnost niti znači da smo stekli novo i korisno znanje. Tu dolazimo do osnovne teme ovog izlaganja, a to je suzbijanje dezinformacija i govora mržnje na mreži. Kao predsjedavajući i poslanik u Predstavnički dom PSBiH aktivno se bavim ovom temom. Smatram da je u tranzicijskom društvu, opterećenom postratnim traumama, kao što je bosanskohercegovačko, takav zakon izuzetno potreban. Govor mržnje, koji najčešće koriste političari kao sredstvo dolaska i opstanka na vlasti, obilježio je javni prostor u Bosni i Hercegovini od potpisivanja Dejtonskog sporazuma pa do danas. Mlade generacije su rasle i, nažalost, rastu u takvom toksičnom ambijentu. Primijetio sam da je to i jedan od razloga zašto mladi odlaze iz Bosne i Hercegovine i siguran sam da bi se pravnom regulacijom ovog pitanja u mojoj zemlji značajno popravio ambijent za zajednički život i međusobno razumijevanje. Zbog toga sam se odlučio aktivno angažirati po pitanju ove teme“, rekao je predsjedavajući Zvezdić.

Na kraju izlaganja obrazložio je zbog čega misli da regulacija treba biti strožija. „Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda jedno je od najvećih dostignuća civiliziranog svijeta. Ova konvencija u članu 10. kaže da ‘svako ima pravo na slobodu izražavanja’. Međutim, ovo pravo, kao i svako drugo, nije apsolutno. Isti član Konvencije u stavu (2) predviđa i određena ograničenja slobode izražavanja. To su jasno navedeni slučajevi ‘kada je to neophodno u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti, teritorijalnog integriteta ili javne sigurnosti, sprečavanja nereda ili zločina, zaštite zdravlja i morala, ugleda ili prava drugih’. Ovdje bih posebno naglasio ‘zaštitu zdravlja, ugleda i prava

drugih osoba'. Ne možete neograničeno koristiti slobodu govora da vrijeđate druge ljude zbog njihove vjere, nacije, rase, spola, seksualnog opredjeljenja ili sli no i koristiti mrežu da širite te ideje kao pozitivne. Postoji mnogo internetskih portala, stranica i profila na društvenim mrežama koji šire neonacističke, neofašističke, rasističke, ksenofobne, islamofobne i slične ideje ili veličaju i glorificiraju ratne zločince. Ili, što je u sukobu s civiliziranim normama, negiraju genocid u Srebrenici. Istovremeno, urednici i korisnici tih profila pozivaju se na slobodu govora. Ali, kao što smo rekli, sloboda govora ne znači vrijeđanje prava druge osobe.

U tom smislu regulacija svakako treba biti strožija. Evropska konvencija o ljudskim pravima je dovoljan pravni okvir za donošenje boljeg i efikasnijeg zakonodavstva na nacionalnom nivou", naglasio je gosp. Zvizdi .

U svom obraćanju gosp. Zvizdi pozvao je sve parlamente koji djeluju u okviru Interparlamentarne unije da reagiraju u svojim pravnim sistemima kako bi se što više suzbila mogućnost širenja dezinformacija i govora mržnje na mreži ili van nje i naglasio da je kroz nekoliko primjera tokom izlaganja pojasnio da to nekada može biti opasno po život, zdravlje i sigurnost drugih ljudi.

Prvog dana Konferencije na trećoj temi obratila se gosp. Krišto. Raspravljaju i o postizanju održivog razvoja povećavanjem pažnje ka dobrobiti ljudi i o čuvanju okoliša, ali i ekonomskom rastu gosp. Krišto je istakla da se održivi razvoj sa stanovišta pojedine zemlje mora staviti u kontekst geopolitičkog okruženja i postojećeg stanja, a što uključuje procjenu svih raspoloživih resursa.

Krišto je u svom obraćanju, također, podsjetila na sve prirodne i vremenske neprilike koje uzrokuju nepovratne posljedice na ekosistem, a koje su upravo rezultat neuravnoteženosti u ostvarivanju ekonomskog rasta i pribavljanja profita nauštrb zaštite okoliša i dobrobiti ljudi.

Govoreći sa stajališta uloge zakonodavca, kada je riječ o postizanju održivog razvoja, gosp. Krišto je istakla važnost intenziviranja aktivnosti na kreiranju odgovarajućih zakonskih propisa i uključivanju institucija odgovornih za provođenje strateških, razvojnih, programskih i drugih dokumenata kako bi se na taj način doprinijelo održivom razvoju.

Predsjedavajući Predstavništva u BiH Denis Zvizdi razgovarao je na marginama 5. svjetske konferencije predsjednika parlamenata s predsjedavajućim Predstavništva u Arapskoj Republici Egipt Hanafyjem Alyjem el Gibalyjem o unapređenju bilateralnih odnosa.

Predsjedavajući Zvizdi je rekao da su bilateralni odnosi dobri, bez otvorenih pitanja, te je izrazio nadu da će se bilateralna saradnja nastaviti i razvijati na obostranu korist. On je upoznao predsjedavajućeg El Gibalyju o aktuelnoj ekonomskoj i političkoj situaciji u BiH i istaknuo da je BiH otvorena za strane investicije te da postoji veliki prostor za perspektivna ulaganja u telekomunikacioni i transportni sektor, infrastrukturu, energetske objekte, te prehrambenu, metalnu, drvnu i namjensku industriju.

Predsjedavajući Zvizdi i El Gibaly su se saglasili da je u narednom periodu potrebno staviti naglasak na podsticanje investicija i međusobnih ulaganja i s tim ciljem potrebno je organizirati privredno-investicioni forum u svrhu upoznavanja s mogućnostima za ulaganje u BiH.

Na marginama samita zamjenica predsjedavajućeg Borjana Krišto susrela se s predsjednikom Nacionalnog vijeća Republike Austrije Wolfgangom Sobotkom prilikom čega je razgovarano o završnim aktivnostima Twinning projekta koji se realizira u BiH, a provodi ga Parlament Austrije u saradnji s Narodnom skupštinom Maarske i Hrvatskim saborom, kao i o budućim posjetima gospodina Sobotke našoj državi.

Gospođa Krišto se, također, susrela s predsjednicom Narodne skupštine Republike Bugarske Tatyanom Donchevaom kao i predsjednicom Predstavničkog doma Republike Kipar Annitom Demetriou.

Drugog dana boravka u Beču, 8. 9. 2021, gosp. Zvizdić imao je niz bilateralnih sastanaka.

Razgovarao je s predsjednikom Velike narodne skupštine Republike Turske Mustafom Kentopom o bilateralnim odnosima BiH i Turske.

Tokom sastanka istaknuto je da su odnosi dvije zemlje dobri i prijateljski, što rezultira istim formalnim sastancima i potpisanim bilateralnim sporazumima, ali da ima dosta prostora za unapređenje saradnje u oblastima ekonomije, industrije, energetike, turizma, kulture, obrazovanja, kao i u drugim oblastima.

Saglasili su se da su intenzivnija vanjskotrgovinska razmjena, jačanje ekonomskih i kulturnih odnosa, ali i parlamentarne saradnje ciljevi koji u narednom periodu trebaju biti prioritet.

Osim snažne podrške suverenitetu, teritorijalnom integritetu i multietničnosti Bosne i Hercegovine, Turska pruža i snažnu podršku BiH na njenom putu integracija u EU i NATO.

Na kraju sastanka, predsjedavajući Zvizdić i predsjednik Kentop razmijenili su pozive za posjete parlamentima Republike Turske i Bosne i Hercegovine.

Predsjedavajući Zvizdić sastao se i s predsjednicom Parlamenta Bahreina Fawzie Zainal. Saglasili su se da su bilateralni odnosi dvije zemlje dobri, prijateljski i bez otvorenih pitanja, te naglasili da je neophodno da dobre političke odnose trebaju pratiti i dobri odnosi u oblasti ekonomije.

Tokom razgovora predsjedavajući Zvizdić i predsjednica Parlamenta Bahreina Fawzie Zainal saglasili su se da postoji veliki prostor za unapređenje parlamentarne saradnje kao i saradnje u oblastima ekonomije, privrede, kulture, turizma, obrazovanja i da je u narednom periodu neophodno nastaviti jačati međusobne odnose. Predsjednica Zainal uputila je poziv gosp. Zvizdiću da posjeti Kraljevinu Bahrein.

Održan je i sastanak s predsjednikom Državnog zbora Republike Slovenije Igorom Zorjaničem, s kojim je razgovarao o aktuelnoj političkoj situaciji u BiH i regionu.

Tokom susreta predsjedavajući Zvizdić ocijenio je da su BiH i Slovenija dvije prijateljske zemlje i da su bilateralni odnosi u stalnom usponu. Upoznao je predsjednika Zorjaniča s trenutnom političko-ekonomskom situacijom u našoj zemlji, kao i o evropskom putu BiH i reformskim procesima. Izrazio je žaljenje što su započeti reformski procesi zaustavljeni zbog blokade rada izvršne i zakonodavne vlasti, pri čemu, kako je ocijenio, najveću štetu trpe privrednici, građani, a posebno mladi ljudi.

Predsjednik Zorin rekao je da Slovenija podržava suverenitet i teritorijalni integritet BiH, kao i evropski i NATO put BiH.

Sagovornici su se saglasili da Bosna i Hercegovina treba jasnije poruke i podršku Evropske unije. Predsjedavajući Zvezdić i predsjednik Zorin dogovorili su i razmjenu posjeta u narednom periodu.

Odražan je susret predsjedavajućeg Zvezdića i predsjednikom Saboranja Talatom Džaferijom. Naglašena je dobra saradnja dvije zemlje.

Na marginama Konferencije predsjednika parlamenta gđa Krišto se susrela s predsjednikom Hrvatskog sabora Gordanom Jandrokovićem.

Tokom susreta razgovarano je o daljnjoj bilateralnoj saradnji na političkom, interparlamentarnom i ekonomskom planu, kao i na načinima suočavanja s pandemijom koronavirusa i njenim zdravstvenim i ekonomskim posljedicama.

Na kraju Konferencije usvojena je Zajednička deklaracija.

Treći dan Konferencije gosp. Zvezdić je održao bilateralni sastanak s predsjednikom IPU-a, a gđa Krišto imala je govor na 1. globalnom parlamentarnom samitu o borbi protiv terorizma.

Tokom susreta gosp. Zvezdić istakao je predsjedniku Interparlamentarne unije na organizaciji 5. svjetske konferencije predsjednika parlamenta, kojoj su prisustvovali predsjednici parlamenta iz 112 država svijeta.

Pacheco je izrazio nadu da će Bosna i Hercegovina biti aktivno uključena u predstojeće planove i aktivnosti Interparlamentarne unije, ocijenivši da se i Interparlamentarna unija i Bosna i Hercegovina snažno zalažu za jačanje demokratije i ljudskih prava i da je parlamentarni dijalog ključan za napredak društva.

Predsjednik IPU-a predložio je da se Regionalna konferencija IPU-a za sve zemlje Zapadnog Balkana održi naredne godine u Sarajevu o temi: „Borba protiv govora mržnje i dezinformacija na internetu“.

Tokom razgovora Pacheco je rekao da Interparlamentarna unija, ali i njegova država Portugal, snažno podržavaju put BiH ka integracijama u EU i NATO.

Zamjenica predsjedavajućeg Predstavničkog doma PSBiH Borjana Krišto učestvovala je u radu 1. globalnog parlamentarnog samita o borbi protiv terorizma, kojim je, u organizaciji Interparlamentarne unije, okončana 5. svjetska konferencija predsjednika parlamenta.

Na početku Samita, učesnici su organizaciju, osim IPU-a, uključili i uredi Ujedinjenih naroda za drogu i kriminal (UNODC) i za borbu protiv terorizma (UNOTC), učesnici su uvodnim obraćanjem pozdravili predsjednika Nacionalnog vijeća Parlamenta Austrije Wolfgang Sobotka i predsjednika IPU-a Duarte Pacheco.

Parlamentarci su u okviru Samita kroz različite panele raspravljali o podršci žrtvama terorizma, kao i o ulozi parlamenta u sprečavanju radikalizacije i govora mržnje.

Tokom panela o ulozi parlamenta u sprečavanju radikalizacije i govora mržnje prisutnima se obratila i zamjenica predsjedavajućeg Predstavničkog doma PSBiH Borjana Krišto.

U svom obraćanju Krišto je rekla da je pravo na slobodu izražavanja jedno od osnovnih ljudskih prava, ali da se, nažalost, to pravo, posebno u zadnje vrijeme, pojavom društvenih mreža masovno zloupotrebljava izražavanjem misli, ideja, stavova i uvjerenja kojima se ugrožavaju prava drugih.

Kada je riječ o BiH, gđa Krišto je naglasila da postoje razni sigurnosni rizici i oblici radikalizacije i govora mržnje, od odlaska državljanina BiH na strana ratišta i njihovog povratka u državu, preko svakodnevnih huškanja, do suočavanja s velikim prilivom ilegalnih migranata.

Govoreći o konkretnim pojavama govora mržnje u BiH, gđa Krišto je posebno upozorila na problem određenih politika, koje, kako je istaknula, svoj politički rejting grade upravo na govoru mržnje.

Na kraju izlaganja Krišto je kazala kako je, uz sve napore koje država ulaže kako bi se što uspješnije odgovorilo sigurnosnim izazovima, uloga parlamenta neizostavna kada je riječ o kreiranju zakonskih rješenja kojima se doprinosi rješavanju problema govora mržnje, radikalizacije, kao i ostalih oblika sigurnosnih izazova, pritom naglasivši da ta zakonska rješenja moraju biti rezultat konsenzusa ključnih političkih aktera koji participiraju u vlasti kako ne bi došlo do kontra i produženja krize.

Konferencija u Beču završena je održavanjem 1. globalnog parlamentarnog samita o borbi protiv terorizma, u čiju su organizaciju, osim IPU-a, uključili i uredi Ujedinjenih naroda za drogu i kriminal (UNODC) i za borbu protiv terorizma (UNOTC).

Konferenciji predsjednika parlamenta, osim predsjedavajućeg Predstavničkog doma PSBiH Denisa Zvizdića i zamjenice predsjedavajućeg Predstavničkog doma PSBiH Borjane Krišto, prisustvovali su i: Kenan Hodžić, *šef Kabineta Denisa Zvizdića*, Amela Mulavdić, *savjetnica Denisa Zvizdića*, Dubravko Brdar, *šef Kabineta Borjane Krišto*, Enida Mehmedovski i Dženana Leper iz Sektora za međunarodne odnose i protokol Sekretarijata Parlamentarne skupštine BiH, i Amila Ključević, *prevoditeljica u Parlamentarnoj skupštini BiH*.

Izveštaj pripremile:

Izveštaj odobrio predsjedavajući i Predstavnički dom PSBiH

Dženana Leper
Enida Mehmedovski

Dr. Denis Zvizdić

Prilog:

- usvojena Zajedni ka deklaracija

Dostaviti:

- Kolegiju Predstavni kog doma PSBiH
- Kolegiju Doma naroda PSBiH
- Kolegiju Sekretarijata PSBiH
- Zajedni koj komisiji za evropske integracije PSBiH
- Komisiji za vanjske poslove Predstavni kog doma PSBiH
- Komisiji za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobra aj i komunikacije Doma naroda PSBiH
- Sektoru za odnose s javnoš u PSBiH
- Sektoru za Evropsku uniju PSBiH
- Sektoru za me unarodne odnose i protokol PSBiH

Kopija: Ministarstvo vanjskih poslova BiH